

OPPTREDEN VED SYNS- OG SPOROBSERVASJONER AV ROVVILT

Dersom du ser noe du tror kan være et av de fire store rovdyra er vi svært takknemlig for å få slike meldinger til nærmeste rovviltkontakt. Det samme gjelder spor- og sportegn som forbindes med disse dyra. Alle meldinger tas alvorlig og behandles med diskresjon. Det vil normalt kreves funn utover en synsobservasjon for at en melding anses dokumentert etter nasjonale kriterier.

MERKEPLATER PÅ BJELLENE

De fleste søyene har fargemerker på bjellene som viser hvor mange lam de har: grønn plate = ett lam, rød plate = to lam, blå plate = tre lam. Finner du ei søye som mangler ett eller flere lam, bør du melde til lokal saueier eller en av kontaktpersonene så fort som mulig.

ERSTATNING FOR SKADER PÅ HUSDYR FORÅRSAKET AV FREDA ROVVILT

Dersom eier har mistanke om at skader på husdyr er forårsaket av gaupe, jerv, bjørn, ulv eller kongeørn, kan han søke sine tap erstattet av staten. Med husdyr menes her sau, geit, storfe, hest, gjeterhund, vokterhund og jakthund i bruk under lovlig jakt. Søknad sendes elektronisk via www.rovviltportalen.no innen **1. november** i tapsåret.

SKADEFORBEGYGGENDE TILTAK

Forebygging av rovviltskader på husdyr er en prioritert oppgave i fylkets rovviltforvaltning, og det kan gis tilskudd til private tiltak for å hindre eller begrense slike skader. **Ved mistanke om pågående skade kan midler brukes til ettersøk.** Søknaden sendes Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder.

ROVVILT I VEST-AGDER - NYTTIGE PERSONER, ADRESSER OG TELEFONER

Kontaktperson	Adresse	Telefon
Statens Naturoppsyn v/ koordinatør Jon Erling Skåtan	4595 Tingvatn	m 48 25 48 03
Statens Naturoppsyn v/ ass. koordinatør Kristian Eiken Olsen	4540 Åseral	m 90 53 37 93
Statens Naturoppsyn v/ rovviltkontakt Ånund Rossevatn	Rossevatn 4596 Eiken	a 38 34 80 35 p 38 34 84 47 m 47 76 02 02
Statens Naturoppsyn v/ rovviltkontakt Audun Rossevatn	Kollemo 4595 Tingvatn	a 38 28 13 19 p 38 34 89 94 m 48 11 70 89
Statens Naturoppsyn v/ rovviltkontakt Tom Udø	Kuliavn. 213, 4618 Kristiansand	a 38 12 37 05 p 38 16 64 15 m 90 69 55 89
Statens Naturoppsyn v/ rovviltkontakt Olav Steinberg (til 1.10) Etter 1.10: Rovviltkontakt Berit Helland	Stasjonsvn. 1a 4460 Moi Eikeland 54 4389 Vikeså	p 51 40 30 51 a 51 40 21 60 m 41 44 63 98 m 97 70 32 75
Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder v/ Eivind Hellerslien	Postboks 788 Stoa, 4809 Arendal	a 38 17 62 11 m 90 92 42 60
Skadefellingslaget i Vest-Agder v/ Kjell Magne Larsen	Haukeli 4580 Lyngdal	p 38 34 37 64 m 91 11 69 90
Kontaktutvalg for rovviltsaker v/ leder Helge Fossen	Kalland, 4737 Hornnes	p 37 93 32 04 m 91 35 53 30
Vest-Agder Sau & Geit v/ Sven Haugom	Haughom 4440 Tonstad	p 38 37 08 51 m 91 34 19 07

Mer informasjon finner du på www.rovviltportalen.no, www.rovdata.no og www.fylkesmannen.no/av/

ROVVILT I VEST-AGDER I 2017

- Rovviltforvaltningen
- Status for freda rovvilt
- Skader på husdyr
- Kadaverhund
- Nettverket av rovviltkontakter
- Opptreden ved funn av husdyrkadaver
- Opptreden ved observasjoner
- Merkeplater på bjellene
- Erstatning for skader på husdyr
- Skadeforebyggende tiltak
- Nyttige personer, adresser og telefoner

Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder
Miljøvernnavdelingen
Postboks 788 Stoa
4809 Arendal
Tlf. 37 01 75 00
fmvatpu@fylkesmannen.no

Statens Naturoppsyn
v/Jon Erling Skåtan
Birkeland
4595 Tingvatn
Tlf. 48 25 48 03
jon.erling.skatan@miljodir.no

ROVVILTFORVALTNINGEN I VEST-AGDER

De viktigste aktørene i rovviltforvaltningen er:

1. Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder

Miljøvernavdelingen har ansvar for bestandsforvaltning, herunder kunnskap om forekomster og tettheter av freda rovvilt i fylket. Avdelingen kan gi fellingstillatelse på skadegjørende individer av freda rovvilt. Den har også ansvaret for å behandle søknader om erstatning for husdyr tatt av freda rovvilt. Landbruksavdelingen deltar i veiledning vedrørende tap m.m.

2. Rovviltnemnda for Region 1

Rovviltnemnda dekker Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane. Den har bl.a. ansvar for fordeling av fylkesvise rammer av tilskudd til skadeforebyggende tiltak og fastsetting av fellingskvoter og skadefellingskvoter på de store rovpattedyra. Rovviltnemnda har utarbeidet en forvaltningsplan for Region 1.

3. Statens naturoppsyn (SNO)

SNO har ansvaret for dokumentasjon av mulige rovviltskader på husdyr og undersøkelse av synsobservasjoner, spor og spor tegn. Til å bistå seg i dette arbeidet er fire lokale rovviltkontakter engasjert.

4. Kontaktutvalget for rovviltsaker i Vest-Agder

Utvalget er en frivillig arena for samarbeid, informasjonsutveksling og drøfting blant de viktigste aktørene i fylkets rovviltforvaltning. Fylkesmannens miljøvernavdeling er sekretariat.

5. Interkommunalt skadefellingslag

Laget ble omorganisert og utvidet i 2011 og er nå etablert som et interkommunalt lag.

STATUS FOR FREDA ROVVILT I VEST-AGDER

I 2016 var det to episoder der det er påvist at ulv gjorde skade; i Mandal i slutten av juni og i Lyngdal i starten av september. Til sammen 10 sau/lam ble av Statens Naturoppsyn (SNO) sannsynliggjort drept av ulv i disse episodene. Utover dette ble det ikke dokumentert at freda rovvilt tok bufe i Vest-Agder i fjorårets beitesesong.

SKADER PÅ HUSDYR VOLDT AV FREDA ROVVILT

Årlig er mer enn 40 tusen sau og lam på utmarksbeite i Vest-Agder, og i størrelsesorden 5 % av disse forsvinner. Kun et lite antall blir funnet og undersøkt, årlig i størrelsesorden 100-200 stykk. Totalt ble 10 sau og lam dokumentert drept av freda rovvilt i 2016. Totalt ble det gitt erstatning for 5 sau, og 16 lam i fylket i Vest-Agder for 2016. Til sammen ble det utbetalt rovvilterstatning i fylket for ca. kr 57 000,-. Viktige tapsårsaker i tillegg til rovvilt antas å være sjukdom, skader (ryggvelt, skårfester, myrhull etc.) og rødvrev. Det aller meste av erstatningsutbetalinger for skader voldt av freda rovvilt skjer på grunnlag av sannsynliggjorte, ikke-dokumenterte tap.

KADAVERHUND

Det er et stort problem å finne kadaver som er så ferske at dødsårsaken kan fastslås. En kadaverhund er en hund som er spesialtrenet for å finne kadaver.

I samarbeid mellom Agderfylkene og Norske Kadaverhunder er det etablert en kadaverhundtjeneste som kan brukes til ettersøk av døde sau og lam. Det **anbefales** på det sterkeste at denne tjenesten benyttes ved mistanke om rovviltskader. Nærmere informasjon kan fås ved å

kontakte Fylkesmannen eller fylkeslagene av Sau & Geit og Bondelaget.

NETTVERKET AV ROVVILTKONTAKTER

Det kreves normalt konkrete funn på kadaveret for å anta eller dokumentere at rovvilt har vært på ferde. Gjøres ikke slike funn, vil saken normalt forbli usikker. Rovviltkontaktene i fylket har den kompetansen som skal til for å gjøre disse funnene og tolke dem. Rovviltkontaktene er engasjert av Statens naturoppsyn. Tolkning av funn kan være vanskelig, og endelig konklusjon på undersøkelsen settes i samarbeid med regionansvarlig (Agder & Rogaland) i SNO. Det er svært viktig at rovviltkontaktene nyttes aktivt til å undersøke situasjoner der det er mistanke om at freda rovvilt er involvert. Dette er nærmest **en forutsetning** for at dokumentasjon skal gi grunnlag for erstatningsutbetaling. Oversikten over fylkets fire rovviltkontakter finner du på baksida av folderen.

OPPTREDEN VED FUNN AV HUSDYRKADAVER

Finner du et kadaver og har mistanke om at rovdyr har vært på ferde, bør du gjøre følgende:

- La kadaver ligge mest mulig urørt, men dekk det til slik at ikke åtselere kommer til.
- Merk funnsted, gjerne med plastpose i tre eller lignende så det er lett å finne.
- Beskriv funnsted og kryss av på kart om mulig.
- Fotografer kadaver om mulig fra ulike vinkler.
- Meld fra til nærmeste rovviltkontakt snarest mulig – bevis forsvinner fort!